

NEI CANTIERI COSTRUIAMO L'UGUAGLIANZA

A Roma per discutere di diritti e crisi economica: il 17 dicembre all'Eur 200 delegati sindacali hanno riflettuto sul rapporto tra immigrazione e lavoro.

Con un occhio di riguardo al mondo dell'edilizia

Si è svolta il 17 dicembre a Roma la V Conferenza Nazionale sull'Immigrazione organizzata dalla Cgil **Fillea** (Federazione Italiana Lavoratori Legno e Affini). L'evento ha avuto luogo presso la sede dell'Inps all'Eur, e si è caratterizzata per la presenza nutrita di partecipanti: erano oltre 200 i delegati provenienti da tutte le Regioni italiane, decisi a fare chiarezza sullo stato attuale del sistema lavorativo dal punto di vista degli immigrati. "Uomo per natura, immigrato per caso... dentro e fuori il cantiere": un titolo eloquente per introdurre da subito i termini della discussione. I dati Istat sulla forza lavoro relativi al primo semestre del 2008 mettono in luce una presenza di oltre 300.000 lavoratori stranieri attualmente presenti in Italia. La cifra rappresenta oltre il 15% del totale, concentrandosi soprattutto nelle Regioni settentrionali (62%). Partendo da questo quadro, durante la Conferenza è stato presentato il 3° rapporto dell'Ires Cgil "I lavoratori stranieri nel settore edile", che ha evidenziato un innalzamento significativo della domanda di lavoratori stranieri, soprattutto in questo settore: sarebbero almeno 20.000 i nuovi lavoratori stranieri di cui le imprese edili avranno bisogno nel 2009. In contrapposizione a questo dato esiste la realtà della crisi economica, che minaccia di colpire innanzitutto proprio i soggetti più deboli, quali sono gli stranieri. La legge Bossi-Fini, su cui il sindacato continua ad innalzare le proprie proteste, stabilisce che l'occupazione è condizione necessaria per poter restare in territorio italiano; il rischio dei licenziamenti, che interesserà in primo luogo gli immigrati, pesa dunque sulla vita di migliaia di persone come un triste interrogativo, perché mette in gioco la possibilità di guardare al proprio futuro con serenità. "In una società civile questo ci rammarica tutti quanti, perché quando lo sforzo da parte di un cittadino di un Paese è uguale a quello di un cittadino di un altro Paese, entrambi devono essere premiati alla stessa maniera -ci dice Felix, un insegnante della Costa d'Avorio, in Italia da più di vent'anni e occupato a Firenze come insegnante presso una scuola edile-. Purtroppo non è così: nella società italiana ciò non avviene solo per quanto riguarda gli stranieri, ma anche per le donne. Questo non è accettabile in una società cosiddetta civile". Sul problema del razzismo aggiunge: "Esiste una forma di discriminazione che si radica non tanto nel Paese in sé, quanto nel sistema politico. E la politica, tante volte, non combacia con le idee dello stesso cittadino ita-

liano. Per questo non sorprende che disattenda così facilmente anche i bisogni di noi stranieri". A uguale lavoro non corrispondono uguali diritti, dunque: in questo modo si può sintetizzare l'opinione degli ospiti intervenuti durante i lavori della Conferenza, in larga parte immigrati, che hanno lamentato in più occasioni la mancanza di leggi atte a garantire le stesse possibilità a tutti i lavoratori. In tempo di festeggiamenti per il 60° anniversario della Dichiarazione Universale dei Diritti Umani, a molti è parso opportuno ribadire anche in questa sede l'imperativo base del documento, la libertà e l'uguaglianza dell'uomo, declinandolo rispetto ai problemi lavorativo e occupazionale. Perché "alla disparità di diritti corrisponde una sostanziale uguaglianza di problemi, sia per i lavoratori italiani che per quelli immigrati". Ne è convinto Walter **Schiavella**, Segretario Generale della Cgil di Roma e del Lazio. A lui è toccato il compito di concludere la giornata, cercando di sintetizzare i risultati a cui si è giunti. "Nessun discorso può essere estrapolato in maniera asettica dal contesto, e il contesto che viviamo oggi è quello di una crisi grave per gli effetti che produce sull'occupazione, sui redditi e sui diritti. È una crisi che interviene su un Paese già debole, meno forte e meno strutturato di altri -e non parlo soltanto delle sue dinamiche economiche e finanziarie, del suo rapporto tra ricchezza prodotta e debito. Mi riferisco anche alla sua produzione sociale. Ecco allora che la crisi si scarica in modo più intenso proprio sui soggetti più deboli". Quali proposte usciranno dunque dalla **Fillea** Cgil in seguito a questa Conferenza? **Schiavella** è categorico: "La soluzione del problema della crisi è identica per gli italiani e per gli stranieri, su questo la Cgil non ha dubbi. Si esce dalla crisi soltanto se valorizziamo la qualità del lavoro nelle imprese, e quindi dei diritti, dei salari, delle tutele. Bisogna senz'altro partire da coloro che oggi sono più esposti, e cioè gli immigrati. Lasciarli a loro stessi porterebbe alla grave conseguenza di un'intensificazione del lavoro illegale, e questo va evitato ad ogni costo, nell'interesse sia dei lavoratori che delle stesse imprese, sensibili al fenomeno della concorrenza sleale".

I lavoratori stranieri sono più esposti al rischio di licenziamento: la Bossi-Fini obbliga al rimpatrio chi non ha un'occupazione.

M.B. S

Pe șantiere construim egalitatea

La Roma pentru a discuta asupra drepturilor și crizei economice: La data de 17 decembrie, la Eur, 200 de delegați au reflectat asupra raportului dintre imigrare și muncă. Cu o atenție deosebită la sectorul edilității

La data de 17 decembrie la Roma a avut loc cea de-a cincea Conferință națională în privința emigrației organizată de Cgil **Fillea** (Federația Italiană a Lucrătorilor în Lemn și Produse de lemn). Evenimentul a avut loc la sediul Inps la Eur și s-a caracterizat prin prezența numeroasă a participanților: Au luat parte peste 200 de delegați provenind din toate regiunile italiene, hotărâți să clarifice starea actuală a sistemului de muncă din punctul de vedere al emigranților. „Om prin natură, emigrat întâmplător... în interiorul și în afara șantierului”: un titlu elocvent pentru a introduce imediat subiectele discuției. Datele Istat asupra forței de muncă relative primului semestru din 2008 scot la iveală prezența a peste 300.000 de muncitori străini prezenți actual în Italia. Cifra reprezintă peste 15% din total, concentrându-se mai ales asupra regiunilor nordice (62%). Pornind de la acest tablou, în timpul Conferinței a fost prezentat al treilea raport al Ires Cgil „lucrătorii străini din sectorul edilitar”, care a evidențiat o creștere semnificativă a cererii de muncitori străini, mai ales în acest sector: ar fi cel puțin 20.000 noii lucrători străini de care societățile de construcții vor avea nevoie în 2009. În opoziție cu acest fapt, există realitatea crizei economice, care amenință să lovească mai ales chiar pe subiecții mai slabi, cum ar fi străinii. Legea Bossi-Fini, care continuă să trezească protestele sindicatului, stabilește că serviciul este o condiție necesară pentru a putea rămâne pe teritoriul italian; Riscul concedierilor, care va interesa în primul rând emigranții, cântărește greu în viața a mii de persoane precum un trist semn interogativ, pentru ca pune în joc posibilitatea de a-și privi propriul viitor în liniște. „Într-o societate civilă acest lucru ne întristează pe toți, pentru că atunci când efortul din partea unui cetățean al unei Țări este egal cu efortul unui cetățean al altei țări, amândoi trebuie să fie premiați în același fel - ne spune Felix, un profesor din Coasta de Fildeş, ce se află în Italia de mai bine de douăzeci de ani și care lucrează în Florența ca profesor la o Școală de Construcții -. Din păcate nu este așa: în societatea italiană acest lucru nu se întâmplă doar în privința străinilor, ci și în privința femeilor. Acest lucru nu este acceptabil într-o societate așa zisă civilă!”. In ceea

ce privește rasismul, adaugă: „Există o formă de discriminare care se înrădăcește nu atât în Țară în sine, cât în sistemul politic. Iar politica de multe ori nu coincide cu ideile italianului însuși. De aceea nu ne surprinde faptul că nu se respectă atât de ușor și nevoile noastre, ale străinilor”. Unui serviciu egal, nu corespund drepturi egale, deci: în acest mod se poate sintetiza opinia oaspeților ce au intervenit în timpul lucrărilor Conferinței, în mare parte emigranți, care s-au lamentat în mai multe rânduri de lipsa legilor apte să garanteze posibilități egale tuturor lucrătorilor. Cu ocazia împlinirii a 60 de ani de la Declarația Universală a Drepturilor omului, mulți s-au gândit că e oportun să reia și în această instanță imperativul bază al acestui document, libertatea și egalitatea omului, îndepărtându-l de problemele legate de muncă și ocupație. Pentru că „imparității drepturilor îi corespunde o substanțială egalitate a problemelor, atât pentru lucrătorii italieni cât și pentru cei emigrați”. Este convins despre aceasta Walter **Schiavella**, Secretar General al Cgil Roma și Lazio. Lui i-a revenit tema de a concluziona ședința, încercând să sintetizeze rezultatele la care s-a ajuns. „Nici un discurs nu poate fi extrapolat în mod steril din context, iar contextul în care trăim astăzi este acela al unei grave crize pentru efectele pe care le produce asupra ocupației, asupra veniturilor și asupra drepturilor. Este o criză care intervine într-o țară deja slăbită, mai puțin puternică și mai puțin structurată decât celelalte - și nu vorbesc doar de dinamicele economice și financiare ale ei, despre raportul dintre bogăția produsă și debit. Mă refer la producția socială. Iată deci că această criză se descarcă în mod intens chiar asupra celor mai slabi”. Ce propuneri vor ieși deci de la **Fillea** Cgil în urma aceste Conferințe? **Schiavella** este categoric: „Soluția problemei crizei este identică pentru italieni și pentru străini, asupra acestui fapt Cgil nu are dubii. Se iese din criză doar dacă valorificăm calitatea muncii în întreprinderi, și deci a drepturilor, a salariilor, a tutelei. Trebuie fără îndoială să pornim de la aceia care acum sunt cei mai expuși, și anume emigranții. Abandonarea acestora ar putea avea grave consecințe asupra intensificării muncii ilegale, iar acest lucru trebuie evitat cu orice preț, în interesul atât al lucrătorilor cât și al întreprinderilor sensibile fenomenului de concurență necinstită”.

Lucrătorii străini sunt mai mult expuși riscului de concediere: legea Bossi-Fini obligă cu repatrierea pe cine nu are un serviciu

في مواقع العمل تبني المساواة

تم في روما لقاء للتحدث عن الحقوق و عن الأزمة الاقتصادية. يوم 17 ديسمبر في الـ Eur 2008 الوكلاء للرؤساء قاموا بالتحدث و كتابة التقرير عن الهجرة والعمل. مع مراعاة عالم المعمار.

تم يوم 17 ديسمبر في روما اللقاء الخامس الدولي عن الهجرة المنظم من Cgil Fillea (الجمعية الإيطالية لعمال الأخشاب والمواد المماثلة). اللقاء أقيم في مقر Inps، و تميز بوجود العديد من المشتركين. كان عدد الوكلاء القادمين من جميع بلديات إيطاليا 200، و كان الغرض توضيح حال النظام العملي للمهاجرين. " شخص بالفطرة.. مهاجر بالمصادفة... داخل و خارج مقر العمل" : هذا كان اسم اللقاء، الذي حدد مجري الحديث معلومات الـ Istat عن الأيدي العاملة عن أول ستة أشهر في عام 2008، تظهر وجود أكثر من 300.000 عامل أجنبي يعمل في إيطاليا. العدد يمثل أكثر من 15% العدد الإجمالي، و يرتكز في البلديات الجنوبية (62%). بدأت من هذه المعلومات أثناء اللقاء تم تقديم التقرير الثالث، الذي ظهر التزايد في الحاجة للأيدي العاملة الأجنبية بالأخص في مجال المعمار. عدد الأجانب الذين يحتاجهم المجال 20.000 في عام 2009. و أيضاً توجد حقيقة الأزمة الاقتصادية التي تؤثر أولاً على الأطراف الضعيفة في النظام الاقتصادي، أي الأجانب. قانون Bossi-Fini المعارض دائماً من قبل النقابات. يحدد أن العمل هو الشرط الأساسي لبقاء الأجانب في الأرض الإيطالية. فخطر فصل الأجانب يمثل عبء لهم لأنه يضع علامة استفهام عن مستقبلهم. قال Felix معلم من الكروت دافور يعمل معلم في مدرسة IASSDFG للبناء، ويعرف في إيطاليا منذ أكثر من عشرين عام " في المجتمع المدني هذا بحرنا لأن جهود مواطني إيطاليا تعادل جهودهم مواطن أجنبي. فلدينا من مكافئة الأيتن على حد سواء لكن للأسف الحال مختلف في المجتمع الإيطالي هذا لا يحدث لأجانب بل لا يتم مكافئة السيدات أيضاً و هذا لا يقبل في مجتمع مدني" عن مشكلة الهجرة يقول " يوجد جازا العنصرية ليس في الآلة لكن في النظام السياسي و السياسية لا تتفق مع أفكار المواطن الإيطالي ذلك لا يعني أيضاً باحتياجات الأجانب " إذا الأشخاص الذين يعملون نفس العمل لا يتقبلون نفس الحقوق. بهذه الكلمات يمكن تلخيص آراء ضيوف اللقاء و الأجانب الذين يتحدثون عن عدم وجود قوانين تحمي العامل الأجنبي أثناء الإحتفال بالذكرى الـ 60 لائحة الحقوق الإنسانية تم التأكيد على أهمية الحرية و التعادل بين الأشخاص. قال Walter Schiavella سكرتير عام Cgil روما و لاسيو، فهو الذي لقي الكلمة الأخيرة و لخص ما حدث " عند تفرقة في الحقوق توجد مساواة في المشاكل. للعاملين الأجانب و الإيطاليين. لا يوجد كلمات تلخص ما قيل، أو تلخص الحال الذي نعيشه، لأنه عبارة عن أزمة بسبب تأثيره على العمل و الحقوق و الرواتب. الأزمة تؤثر على الضعفاء ليس فقط من الجهة الاقتصادية بل تؤثر على العلاقة بين الغناء و الدين. أتكلم أيضاً عن الإنتاج الاجتماعي." ما هي الاقتراحات التي يقترحها الـ Fillea Cgil بعد اللقاء. قال Schiavella " الحل للأزمة موحدة بالنسبة للأجانب و الإيطاليين. سوف نخرج من الأزمة فقط إذا عدلنا في جودة العمل في الشركات. أي الحقوق و الرواتب و الرعاية. لا يمكن ترك العامل إلى سبيله وهذا لمراعاة العامل و الشركات".

العاملين الأجانب معرضين لخطر الفصل : قانون Bossi-Fini يجبر ترحيل من ليس لديه عمل

